

God virksomhetsstyring med vekt på styreinstruks og plan for kapitalforvaltning

Førde, onsdag 26. april 2017

Advokat Bjørn O. Øiulfstad, daglig leder Stiftelsesforeningen

Stiftelsesforeningen - en interesseorganisasjon for stiftelser:

- *Foreningens hovedformål er å synliggjøre stiftelsenes samfunnsnyttige rolle, og bidra til gode rammevilkår for stiftelser*
- *Foreningen bistår medlemmene i spørsmål av juridisk art*
- *Foreningen utarbeider maler og veiledninger for styrer i stiftelser*
- *Foreningen avholder årlig seminarer for styret og ledere i stiftelser*
- *Foreningen er medlem av den europeiske stiftelsesforeningen DAFNE.*
- *Foreningen har nærmere 360 medlemmer*

Informasjon om Stiftelsesforeningen finnes på vår hjemmeside:

www.stiftelsesforeningen.no

Forslag til ny lov om
stiftelser

Stiftelsesforeningen

- *Lovutvalget foreslår at styret skal ha ansvar for å utarbeide en plan for stiftelsens kapitalforvaltning.*
- *Planen skal tilpasses stiftelsens art, omfang og formål. Variasjonene i stiftelsenes formål og kapitalbase innebærer at kapitalforvaltningen vil være svært forskjellig fra en stiftelse til en annen.*
- *For stiftelser som deler ut årlige pengebeløp, vil målet med kapitalforvaltningen være å oppnå ønsket avkastning. For stiftelser som er dominerende aksjonær i et selskap, må kapitalforvaltningen omfatte en forsvarlig eierstyring. Og for stiftelser som eier boliger, vil kapitalforvaltningen omfatte å opprettholde en forsvarlig standard på bygningsmassen.*
- *Felles for alle stiftelser er at kapitalforvaltningen skal bygge opp under stiftelsens formål, og planen må derfor sees i sammenheng med planen for formålsrealisering.*

Stiftelser har
varierende formål.

Forskjellig typer stiftelser må innrette kapitalforvaltningsplanen forskjellig:

Pengeutdelende og allmenntilgittige (driver forvaltning og utdeling).

Egenkapitalen og finansiell avkastning avgjørende for hvor mye som kan deles ut.

Aktivitetsstiftelser (driver for eksempel helseinstitusjoner eller kulturvern).

I hovedsak avhengig av offentlig støtte.

Offentlige stiftelser (opprettet av staten for å drive et forskningsvirksomhet).

I hovedsak avhengig av offentlig støtte.

Næringsdrivende stiftelser (kan også ha pengeutdelende formål).

Avhengig av utbytte fra næringsvirksomheten.

Finanstiftelser (Sparebankstiftelser og Gjensidigestiftelsen).

Pengeutdelende og avhengig av utbytte fra bankvirksomheten.

Plan for
kapitalforvaltning

Lovutvalget uttaler:

- *Et bevisst forhold til kapitalforvaltningen utgjør en grunnleggende del av det å påta seg styreverv.*
- *Jo mer omfattende og kompleks kapitalforvaltningen er, desto større krav stilles det til planen og styrets oppfølging av den.*
- *Kravet om en kapitalforvaltningsplan er ikke ment å vanskeliggjøre kapitalforvaltningen utover det stiftelsens formål tilsier.*
- *For en liten stiftelse med begrenset og oversiktlig kapitalbase, vil det være tilstrekkelig med en enkel og kortfattet plan bestående av noen få setninger om hvordan midlene er plassert og hvorfor de er plassert på den aktuelle måten.*

Krav til planen for kapitalforvaltning

Utvalget uttaler:

- *Utvalget foreslår at styret skal vurdere, og eventuelt justere planen minst én gang i året.*
- *Selve planen skal tas inn i, eller vedlegges protokollen fra styrets behandling av planen.*
- *Planen må vise at risikoen i stiftelsens kapitalforvaltning og øvrige virksomhet står i forsvarlig forhold til stiftelsens egenkapital.*
- *Styrets vurderinger av planen kan også få betydning for aktsomhetsvurderingen i en eventuell erstatningssak mot styrets medlemmer.*
- *Utvalget foreslår at styret må innta i årsberetningen at stiftelsen har en plan for kapitalforvaltningen, og bekrefte at planen er vurdert i henhold til lovens krav.*

Eksempel plan for
kapitalforvaltning

1. Bakgrunn og formål med kapitalforvaltningsplanen

Opprettholdelse av kapitalens realverdi er vesentlig for å kunne oppfylle stiftelsenes formål i et langsiktig perspektiv

2. Mandat for forvaltningen

3. Målsetning med forvaltningen

Målsettingen med forvaltningen av stiftelsens kapital for å kunne opprettholde realverdien, og gjennomføre formålet.

4. Forvaltningsstrategi

Praktisk gjennomføring strategien og risikofaktorer

5. Sammensetning av kapitalen

Håndtering av risikofaktorer, og diversifisering

6. Ansvarlige investeringer og etiske kriterier

7. Rutiner og krav til rapportering

8. Rutiner for endringer i sammensetningen av kapitalen

Normer for god
ledelse i en stiftelse

- *Lovutvalget foreslår ikke å lovfestes en regel om normer for god ledelse av stiftelser, som ville gitt stiftelsene en lovpålagt plikt til å forholde seg til slike anbefalinger.*
- *Etter utvalgets syn fungerer anbefalingen fra Stiftelsesforeningen for god styring og ledelse av stiftelser godt, og utvalget kan ikke se behov for å gi normarbeidet et lovgrunnlag. Men ...*

- *Utvalget foreslår imidlertid å presisere styrets oppgaver og ansvar i lovteksten for klarere å få fram hva som forventes av styremedlemmer i en stiftelse.*
 - *Utvalget foreslår nye regler som presiserer styreansvaret, medregnet styrets tilsynsansvar overfor daglig leder.*
 - *Utvalget foreslår også at det lovfestes en generalklausul som blant annet rammer styrets og daglig leders misbruk av posisjon i stiftelsen til skade for denne.*
 - *Utvalget foreslår også å regulere avtaler mellom stiftelsen og styremedlemmer og andre nærstående.*
- ➔ *Utvalgets vurderinger tilsier at styret i stiftelser bør utarbeide en styreinstruks.*

Eksempel innhold
styreinstruks

1. *Instruksens formål*
2. *Styrets sammensetning, fullmakter og organisering*
3. *Forvaltning av stiftelsens kapital*
4. *Stiftelsens formål*
5. *Styrets tilsynsansvar*
6. *Saker som skal styrebehandles*
7. *Innkalling til styremøte og forberedelse*
8. *Styrets saksbehandling*
9. *Styreprotokoll*
10. *Daglig leders oppgaver og plikter overfor styret*
11. *Inhabilitet*
12. *Oppdrag for stiftelsen*
13. *Taushetsplikt*
14. *Ekstern informasjon*
15. *Endringer i styreinstruksen*

Maler fra
Stiftelsesforeningen

- *Stiftelsesforeningen vil fremover utarbeide eksempler (maler) for:*
 - *Plan for kapitalforvaltning (eksemplifisert for store og små stiftelser).*
 - *Plan for formålsrealisering, (eksemplifisert for store og små stiftelser).*
- *I tillegg vil foreningen utarbeide forslag til styreinstruks og instruks for daglig leder.*
- *Normen for god forvaltning av stiftelser vil bli revidert i forhold til ny lov.*
- *Dette er maler som kun vil bli gjort tilgjengelig for medlemmer av Stiftelsesforeningen via nettsiden.*

www.stiftelsesforeningen.no

Kontaktinformasjon:

Daglig leder, advokat Bjørn O. Øiulfstad

Telefon: 94 78 15 60

E-post: bjorn@advoiulfstad.no

Informasjon om foreningen:

www.stiftelsesforeningen.no